

10 CENTIMS
lo número

Giulia Palombi

CRÓNICA DE LA SETMANA

Lo qu' ha cridat mes l' atenció durant aquest interregne han sigut las peripecias qu' han tingut lloch entre 'ls peregrins y los que no están conformes ab la peregrinació

Nosaltres, que no podem ser duptosos á ningú, no podéntenos aplicar tampoch lo calificatiu de aplaudidors d' aquesta classe de manifestacions, no podem per menos que condemnar los atropellos de que han sigut víctimas los que trovan gust en fer aquesta passejada, siga ab las miras que 's vulguin.

La verdadera llibertat está en deixar fer á cada hú lo que li passi pel magí, respectantse las inclinacions y hasta 'ls crits mes ó menos subversius.

Quan s' ha tingut *cordura* pera tolerar meetings anarquistas permetent que 's tiessin á l'ayre promesas d' extermini contra la societat, trobém injust 's contesti á pedrada seca á las aclamacions al *Papa-rey*, majorment sent un mito lo tal títol y un cant de la *palinodia* aquets *hurras* que 's perden en la atmósfera de progrés de que está saturada l' Europa entera.

A bon segur que si s' hagués escoltat ab indiferencia riallera lo desahogo d' aquesta *despitada* agrupació que no sab ahont va, hauría resultat mes bufa l' empresa d' aquestas entitats que l' han iniciada y hauria, per consecuencia, perdut la importancia qu' ara li han donat los mateixos que la condemnan.

¡Volen mes cástich que la decepció qu' han de experimentar los viatjers al posar los peus en la ciutat eterna?

La desilusió dels somniadors quan toquin la realitat, ha de ser pitxor pera la seva causa que los pans de carbó que desde la platxa del Grao de Valencia van aná á parar á bordo dels vapors «Bellver y Montevideo»

Ho repetirém mil vegadas... la llibertat está en que cada hú fassi lo que li sembli. que en lo mon sempre es lo qu' ha de ser.

*
**

Quants 'ns pensavam que á las Corts s' havia de lliurar la gran batalla, 'ns hem quedat ab un pam de nás... alló ha resultat un altre Melilla. Total una interpelació bufa de Azcárate, un discurs de circo equestre de 'n Romero Robledo y los conservadors pegant al Govern pero sense ferli mal, esperant qu' éll tampoch no 'ls ne fassi quan 'ls toqui lo torn de parar l' esquena mentres tingan lo cap dins de la menjadora com ara li tenen los altres.

L' expúreo Caste ar desde la vergonyosa *concha* actuant d' apuntador y no atrevintse á declararse monárquich á pesar de tenirne mes ganas que jo de treurer la rifa.. cambi de casaca de quatre caballers particulars; com aquell botiguer que cambia de carrer porque 's pensa qu' augmentará las vendas y... res mes.

Entre tant lo poble qu' hauría de fixar la seva atenció sobre aquestas calamitats qu' enfonsan á la pátria, s' entreté tirant tronxos als pelegrins ab gran contentament dels magnates que mangoneixan ab la suhor del seu rostre y 's fan passar los turrans de má en má

com poden ferho los pelotaris ab las pilotas en la arena del frontón.

Lo Sr. Martí Camps ha declarat á Cádiz que no serveix per manar pero que tampoch li agrada que 'l manin, es á dir, que no serveix per res. Si aquest es lo bras de la nació, calculin quin porvenir 'ns espera.

Dios nos coja confesados, com diuhen ells.

Per ara, las esperansas de que quan s' obrís lo parlament havia'm de sentir veus patrióticas censurant los múltiples actes censurables del govern, s' han tornat *El parto de los montes*.

Cada día tením mes desenganys y l' horisont 's cubreix de mes *nubes melodramáticas*.

ESTUDIANT.

CLA Y NET

HE vist anant p' el mon nenas morrudas, n' he vistas de morenas y de blancas, de guenyas, bórniyas, coixas y hasta mancas y fins de dugas bandes geperudas. Mes may no he pogut veurer, valgam Deu! un nás xato... tan xato com lo teu.

J. MIRALLES

SONET

QUAN sonrient despunta l' hermosa aurora, vivificancho tot ab sa mirada...
quan dintre de la plácida enramada,
se sent l' armoniós cant de l' au canora...
quan mes pura la font mormoradora
rellisca, cristallina y platejada,
y sos pétals la flor obra embaumada,
mentras la besa l' aura halagadora...
quan tot saluda 'l naixement del dia
y 'l Sol ne va escampant goig y alegría,
rompent nla nit lo tenebrós sudari,
allavors, allavors... oh negra estrel la!
pera comensar lo meu treball diari,
escolto 'l toch de la terrible *esquella*.

JOAN BRUGUER Y CANER.

EPIGRAMAS

A una raspa l' altre día
relacions vaig demanar
y sens tornarme contesta
dos bolets me va plantar.
Al veurem la cara inflada
un amich de Balsareny
va dirme: —Ja veig, Parrondo
que 't creix lo caixal del seny.

Un sòrt li preguntá á un cego
si sabia quina hora era,
y éll resolut respongué:
—No 'm marca la minuterá.

J. CAMPANYÁ Y COLOMER

Balladors fi de sigle

AL AMICH LO DISTINGIT ESCRIPTOR

JACINTO VENTURA

I

¡QUIN éxit aquesta nit!
he tingut en la *soirée*
del marqués del Nas-Pulit!
Al véurem, tots deyan que,
era jo 'l mes distingit.
Va volguerse 'm igualar
lo baró de la Trencilla,
y 's tingué que retirar.
Pobret 's va descuidar
de posarse la cotilla...
Las senyoretas .. ¡horror!
estavan totas per mí
y 'm declaravan l' amor.
¡Quí es que pot resistí
un tipo tan seductor.!

II

Com que 'ls pinto la cigonya,
no 'n vulguin mes de modistas...!
Cada nit faig tres conquestas...
Vaja; que no tinch vergonya
de ferlas posar tan tristas...
Sens que molt m' hagi costat,
á la sens rival María,
en lo ball m' he declarat,
tot ballant de la Gran-via
aquell vals tan celebrat.
¡De quin modo 'm va mirál
¡Ab quin garbo que ballava!
Casi 'm va mitj trastocá...
(Sobre tot quan demanava...
un bistech per la mamá.)

III

Malvinatje 'l mon dolent!
He vist que la meva jamba
ha ballat ab lo *Serpent*
y del modo que s' arramba
no ho trobo pas molt decent.
Com que 'l *Serpent* molt la brilla
potser que 'm prenguin per *primo*
y vulguin ferme la grilla...
Pero si jo me 'ls arrimo,
no 'ls hi valdrá ni 'l guindilla.
No 'n te pas la culpa éll
que la sócia sigui tova
y causi semblant tropell...
Ah!.. si no fos que tinch coba
de que 'm foradi la pell...!

IV

Aquets tipos apuntats
en aquesta poesia,
los pots veure cada día
per *soirées* y societats.

LLUIS SALVADOR

ALS AMICHS

de la societat **REFILANDO**

SALUT jovent: Encantat
vaig quedarme l' altre día
sabent qu' haviau fundat
ab molta pau y armonía
una magna societat.

Bravo! vaig pensá entre mí,
m' alegro que 'ls de la colla
tots junts al cap y á la fi
's tornin á reuni.

Visca 'l bullit! visca l' olla!

Jo no hi vist 'l nou local
ni 'l vull veure; va!gam Deu!
perque no crech pensar mal
(sabent que no us ve de un ral)
pensant qu' es bó... y de poch preu.

Y 'm jugo que 'l secretari
que va posar nom al bando
es aprenent de canari
per xó 'l titol va posarhi
armoniós de *Refilando*.

Fileu noys y refileu,
peró fileu com Deu mana;
vull dir que no us engresqueu
tot ballant l' americana
ab algun ángel de Deu.

Y si per desgracia 'l cor
algun d' ells ferirvos logra,
molt cuydado y molt temor!
(vull dir que li feu l' amor
un xiquet lluny de la sogra.)

Perque, fills meus, si un s' engresca
's presentan devegadas
sogras tan mal educadas
que si no li fan la llesca...
l' atipan de clatelladas.

Vosaltres veig que enteneu
lo qu' es mon y 'l què se 'n treu:
la vida es un ball actiu,
¿si? Donchs vosaltres balleu
y... 's comprén, com que viviui!

Jo, desde que vaig trovar
la *Modelo* no he pogut
veure' us: ja que per etsar
avuy us torno á trobar
ab alegría y salut,

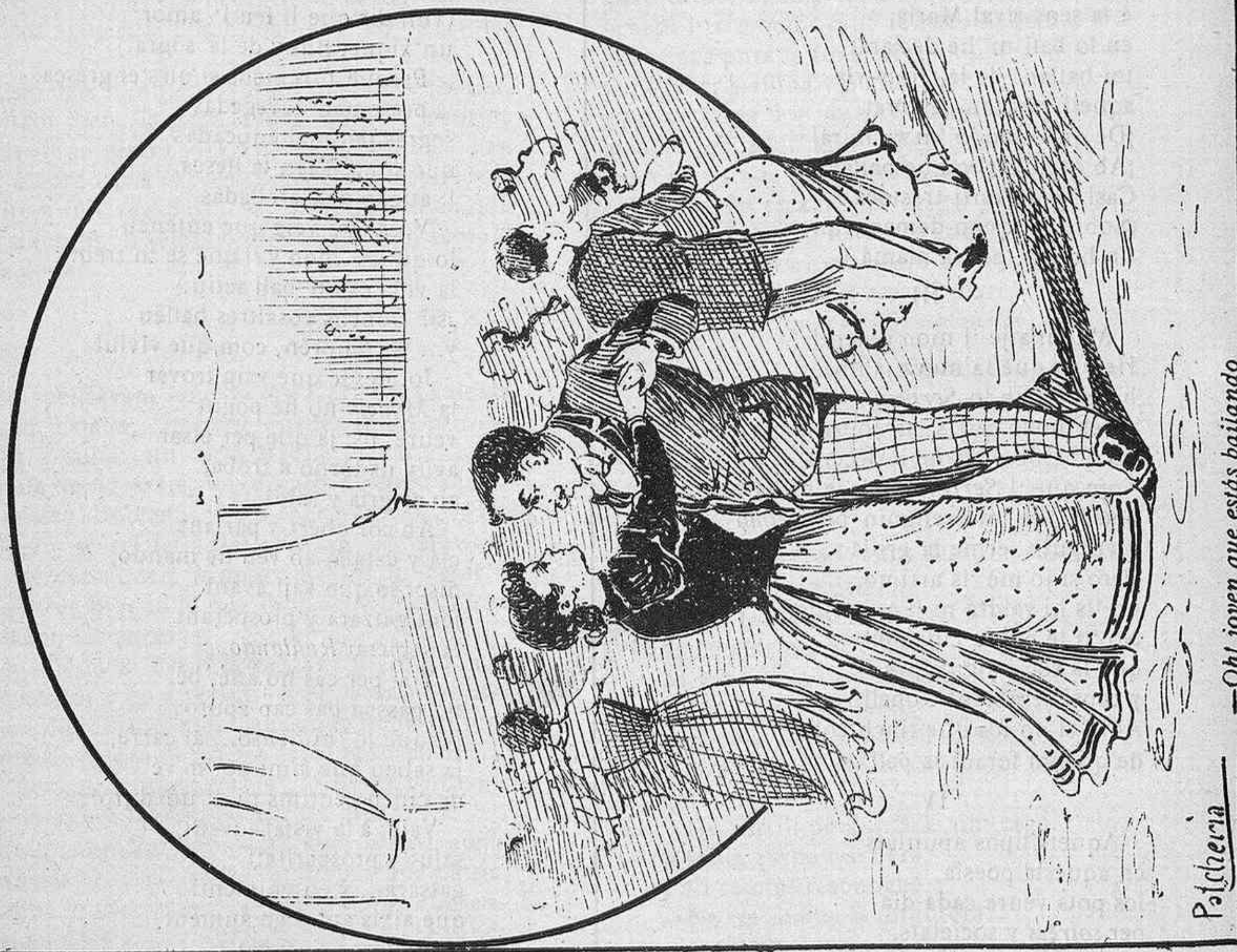
Ab cor obert y parlant
clá y catalá, ab veu de mando,
disposo que vaji avant
fent gatzara y prosperant
la societat *Refilando*.

Y si per cas no anés bé,
no passeu pas cap apuro
perque jo 'm llenso... al carré,
ja sabeu que á mi no 'm vé
de cinch céntims ni d' un duro!

Vaja, á la vista! jovent!
salut y prosperitat!
gatsara... y enteniment!
que aixís anirá en augment
la moderna Societat.

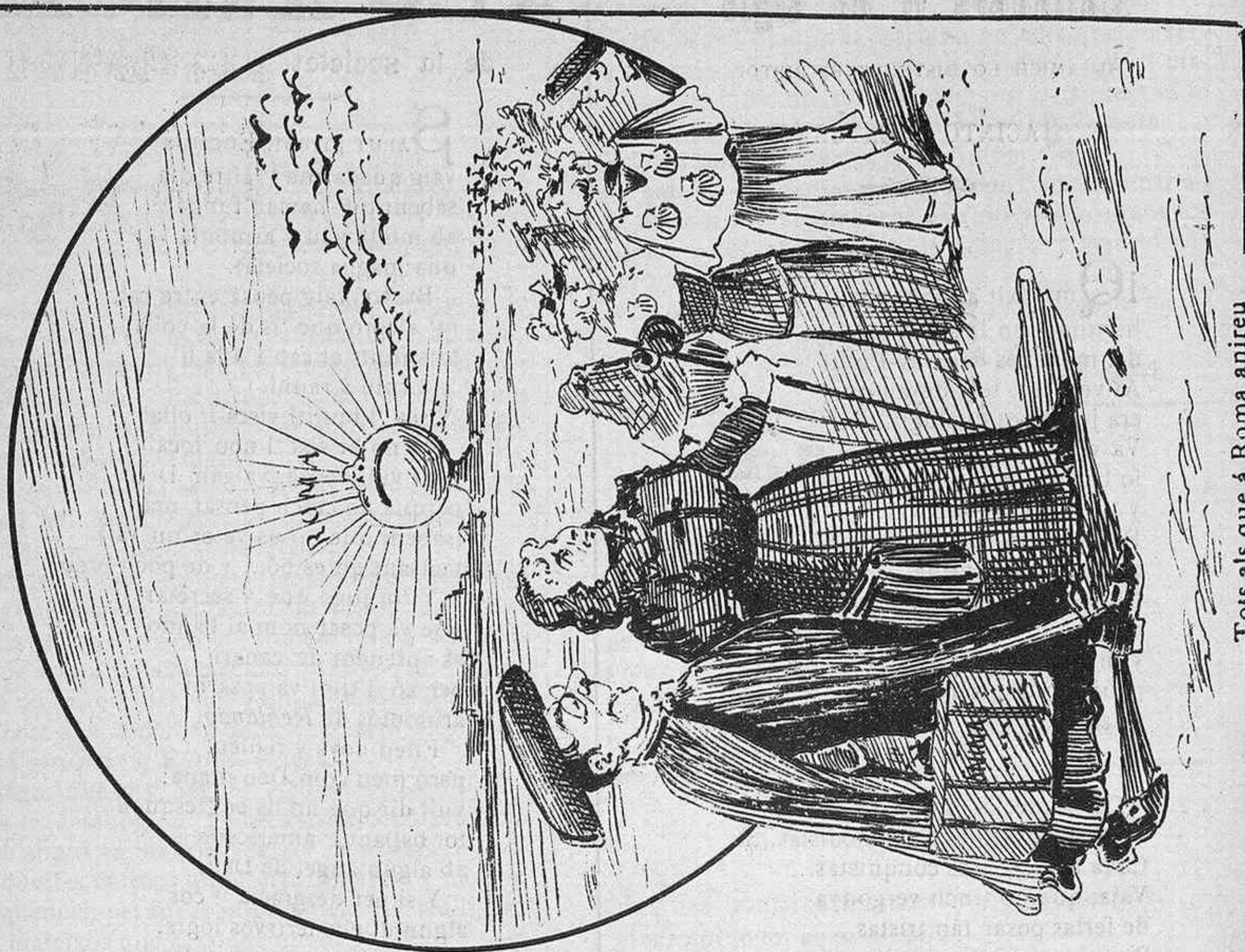
OCLIME OILL

TAL FARAS, TAL TROBARAS

—Oh! joven que estás bailando
al Infierno vas entrando!

Potcheria

—Tots als que á Roma anireu
ja esteu salvats...no ho dupteu.

MISCELANEA

—Quan 'm buscavas, no dormias.

—Vaja encara no 'ns hem embarcat
y ja he acabat los quartos.

—Noy aquest retrato es molt antich.
—Per què?
—Es fet de Napoleon.

—Argument per una sarsuela del genero chico.

LO CONCILI DE TRENTO

ACABAN de cumplir 349 anys desde la apertura d' aquest célebre concili que va durarne la friolera de 18, havent sigut moltes las dificultats que varen atrave sarse pera la celebració d' aquesta famosa assemblea.

Paulo III va enviar pera presidir dita apertura á tres cardenals llegats dos dels quals varen arriar á la dignitat papal ab los noms de Julio III y Marcelo II.

Per mes que 'ls llegats se trobavan en l'rento desde 'ls principis de Mars no va obrirse l' acte hasta 'l mes de Decembre de 1545, tercer diumenje d' Advent, sortint la professó de la Trinitat després de cantar l' himne *Veni Creator Spiritus*, dirigintse á la Catedral qu' era lo lloch hont se devía celebrar lo mes famós de quants concilis han tingut lloch en lo cristianisme.

Joan María del Monte, lo primer dels llegats va ser lo destinat á cantar la missa y després de las lletanías, va pronunciar un breu discurs preguntant si 's declarava obert lo Concili, contestant los individuos de la sacra assemblea ab l' acostumat *Placet*. 'S va pendre acta, va cantarse un solemne *Te Deum* y 'ls presidents van dirigirse després á sos allotjaments precedits de la creu, qual ceremonia va seguir practicantse en las sessions següents.

Varen continuar després las sessions preparatorias y los punts que mes acaloradas disputas van originar varen ser sobre 'l titol del concili y quins havian de tenir vot.

Després de moltes discussions va quedar determinat lo titol del concili en los següents termes: *Lo sant y sagrat concili ecuménich y general de Trento congregat llegalment baix la direcció del Esperit Sant y presidint los llegats apostólichs*.

Referent al modo de votar, va acordarse que no havia de ser per nacions, sino per vots particulars cedintse aquets als generals d' ordres religiosas.

Lo dia 7 de Janer de 1546 va celebrarse la primera sessió. Aquesta, al igual que la celebrada el 4 de Febrer, va ser molt pacífica en virtut de reduhirse á la lectura del simbol que 's diu en la missa en totas las iglesias católicas y á las excitacions dirigidas als Pares á fi de que contribubissin al logro dels fins pera que lo concili havia sigut convocat.

Pera remediari distints abusos referents als sagrats llibres, va tenir que discutirse molt, puig com eran diversas las versions llatinas de l' Escriptura, va discutirse la necessitat de fixar un exemplar auténtich hebreu y un altre gréch; pero finalment va determinarse que fos un text auténtich llatí per ser lo llenguatge mes en us en totas las iglesias.

Lo dia 8 d' Abril va celebrarse la tercera sessió á la qual va assistir l' embaixador de Carlos V.

Vaig á transcriure lo primer decret que va llegirse després de la missa, sermó y oracions, y que en sustancia diu lo següent: Lo sagrat Concili dirigint sas miras á que 's conservi la puresa del Evangeli promés per los profetas, publicat per Jesucrist y predicat

pels apóstols, y considerant que las vritats de la fé, y las reglas de bonas costums, 's contenen en los llibres escrits y en las tradicions que 'ls apóstols varen rebre de boca de Cristo ó per inspiració del Esperit Sant, y encara que no las escribiren, havent arriat fins á nosaltres de má en má; reb y venera ab igual respecte tots los llibres del vell y nou Testament, y també las tradicions que perteneixen á la fé ó á las costums, y que la iglesia ha conservat com surtidas de la boca de Cristo ó dictadas par l' Esperit Sant.

Los llibres sagrats del vell Testament son: los cinch de Moisés, aixó es, *Génesis, Exodo, Levitich, Números y Deuteronomio*; los de Josué, *Jutjes, Ruth*, quatre dels *Reys*, dos del *Paralipómenon*, lo primer d' *Esdras*, lo segon que se 'n diu de *Nehemias, Tobias, Judit, Esther, Job*, lo *Salteri de David* ab cent cinquanta salmes, los *Proverbis ó Parábolas, l' Ecclesiastes, lo Càntich dels Càntichs la Sabiduría, l' Ecclesiastich, Isaias, Jeremias, con Baruc, Ezequiel, Daniel, los Dotze profetas menors*, á saber: *Useas, Joel, Amos, Abdias, Jonás, Miqueas, Nahum, Habacuc, Sofonias, Jergeo, Zacarias, Malaquías*, y 'l primer y segon de los *Macabeos*.

Los del Nou Testament son: los quatre evangelis de los Sants Mateu, March, Lluch y Joan, los *Fets dels Apóstols*, escrit per Sant Lluch; las catorze epístolas de Sant Pau als romans, dos als corintios, á los galaatas, efesios, filipenses, colosenses, dos als tesalonicenses, dos á Timoteo, á Tito, á Filemón, y als hebreus, dos de Sant Pere, tres de Sant Joan, una de Santiago, altre de Sant Judas y l' Apocalipsi.

Qui no tinga per sagrats aquestos llibres y qui, de propósit, desprechi las mencionadas tradicions, siga anatema. Per últim, adverteix lo Concili que ab aquets principis procedirá á confirmar los dogmas y á reformar las costums.

SERRALLONGA.

(Continuará)

Pensaments

Lo burro mes gros es lo crítich que fa comedias y las fa dolentas.

MIRÓ.

No 's pot saber si un rich es estafa fins que estiga arruinat.

PRATS.

EPÍGRAMA

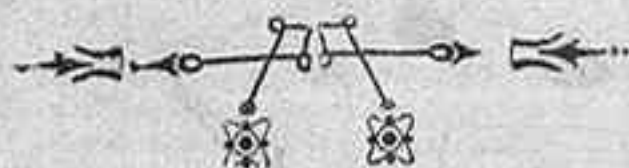
L' assistent d' un comandant que serveix á Barcelona, en la cuyna, ab la minyona, no sé qué, estavan guisant. La comandanta al instant lo va cridar d' aquell lloch, exclamant:

—Portam vi, Roch,—
y aquest sense pensá ab rés digué:

—Esperi, donya Agnés,
que tinch la sardina al foch.

LLUIS GUIZÁN.

Autors Dramàtics

V

AN á dar.
S' ha acabat aquell privilegi exclusiu.
Avuy tothom es bó per escriurer dramas y comedias.
Y per fer pessas.
Pessas sobre tot!
Ja no 's necessitan talents, per engendrar obras dramáticas.

Ni disposició; com no siga la de l'ensar algun ral.
Perque no mes se necessitan Empresas.
Las obras... es lo de menos.
Del éxit ray...
Mentres hi hagin amichs... d' arròs y claqué á punt,
no hi ha pó.

D' aquí prevé que 's retirin dels cartells 'ls noms de molts autors veraders y n' apareixin d' altres de llautó.

La originalitat ó mérit d' una obra, poch li importa al Empressari: altre mal-de-cap té.

Aquest lo que vol es gent lo primer día y poguer penjar la cobertora dels éxits ó siga la famosa tablilla de *quedan despachadas*,... etc.

Qué vol dir que l' *argument* es robat, *cuando menos*?
Mentres l' estreno fassi que sigui una professó feta de gent de fora estant, encare que la professó vagi per dins... qui no li agradi, que ho deixi.

Y qui tingui vergonya que se la guardi.

Precisament per lo de las professóns es perque corren tants *arregladors*.

*
**

Lo títol d' autor dramàtic dependeix molt sovint del següent diàlech:

Empressari.—Ha presentat una obra vosté?

Autor. —Si senyor; pero...

Empressari.—Es llarga?

Autor. —Ni llarga, ni curta, pero...

Empressari.—Es d' aparato?

Autor. —No senyor, pero...

Empressari.—Té gayres relacions vosté?

Autor. —Soch sóci del Club... y del Foment... y de la Joventut... pero...

Empressari.—Li sembla si 'l día del estreno ompliríam la platea?...

Autor. —Oh! si, casi, casi; pero...

Empressari.—'S cuydará vosté dels talonaris de localitats, *matrices* y tot...?

Autor. —Ja ho crech; ab molt gust; pero...

Empressari.—*Nada, nada!* La setmana entrant s' ensenja y á principis de l' altra la posarem... perque es de vosté!

Autor. —Moltas gracias; pero...

Empressari.—Pero qué?

Autor. —Ré, ré!

Quinze días després la Galeria d' autors dramàtics s' aumentá ab un infelís mes y ab una obra mes infelissa encare... Y l' autor tant felís!

*
**

Ara be; veyent en escena, donchs, tantas *manocás* y tants autors dramàtics á pes d' or, 'ls que no tenen ni talent ni quartos, pró que tenen prou *barra*, 's l'ensen a la carrera d' autors dramàtics, y després d' haver atentat al art ab una *pessa*, se 'n tornan cap á casa seva tan satisfets dihent á la seva dona:—Ja soch autor dramàtic!

(Ara no 's creguin que parli per mí.)

Per aixó se n' estrenan tantas de comedias bonas... per l'ensar.

Com que qualsevol n' escriu...

Figúrintsel Hasta un servidor!!

PEPET DEL CARRIL.

ANYORANSA

JA es arribada la Primavera,
ja es arribada per recordar,
passadas lluytas d' edat primera,
tots aquells dias que 'l cor s' altera
y sols procura pogué estimar.

Ja es arribada per malhauransa
á recordarme mon primé amor
á recordarme que l' esperança
va convertintse ja 'n anyoransa
d' aquella imatge que guarda 'l cor.

Ja es arribada la melangia,
ja es arribada per recordar
á aquella mare que ta... volia
á aquella mare que al Cel un día
un vol d' arcàngels se 'n va emportar.

Sento com cantan jòh Primavera!
las aucelletas sens may parar;
sento la brisa fresca y lleugera,
mes ja no sento la veu primera
que ab tanta joia vaig escoltar.

Tot ho recordo; fins la Masia
allí ahont vaig sebre qu' era estimat;
tot se 'm presenta com aquell día,
tot, menys la pobre mareta mia
que 'l cel avaro no 'm vol tornar.

RAMÓN OJEDA.

CANTARS

LAS estrellas y la lluna
viuhén de la llum del sol.
Lo día que tú no 'm miris,
ja pùch dir que he fet á tots.

E. VELLA.

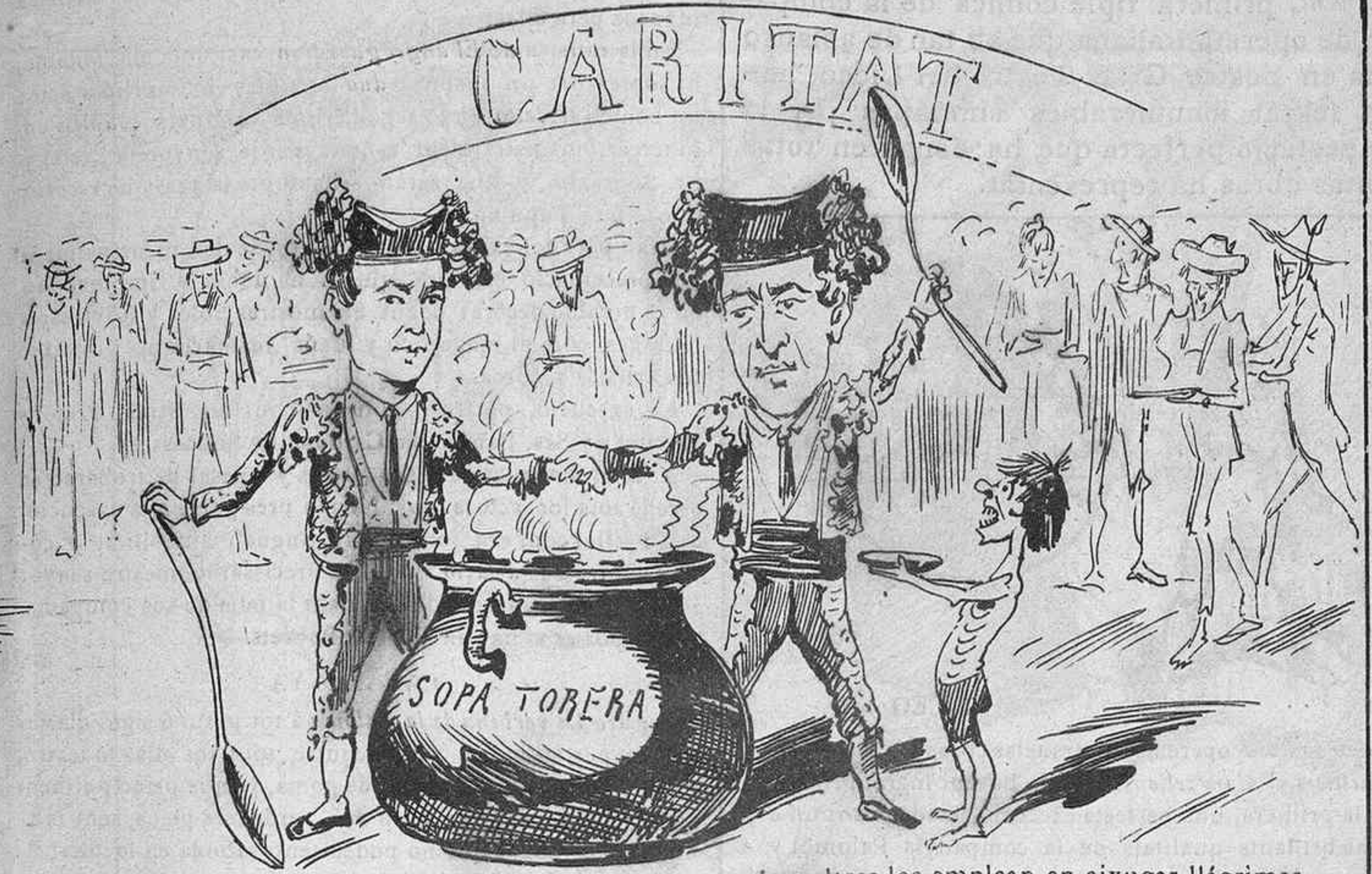

LA brisa de matinada,
'l cantar del rossinyol,
'l murmull de l' aygua clara
que de las fonts raija á doll;
'l cruixir de las onadas
y 'l suau perfum de las flors,
son l' eco de tas paraulas
que 'm diuhén t' *estimo*, noy.

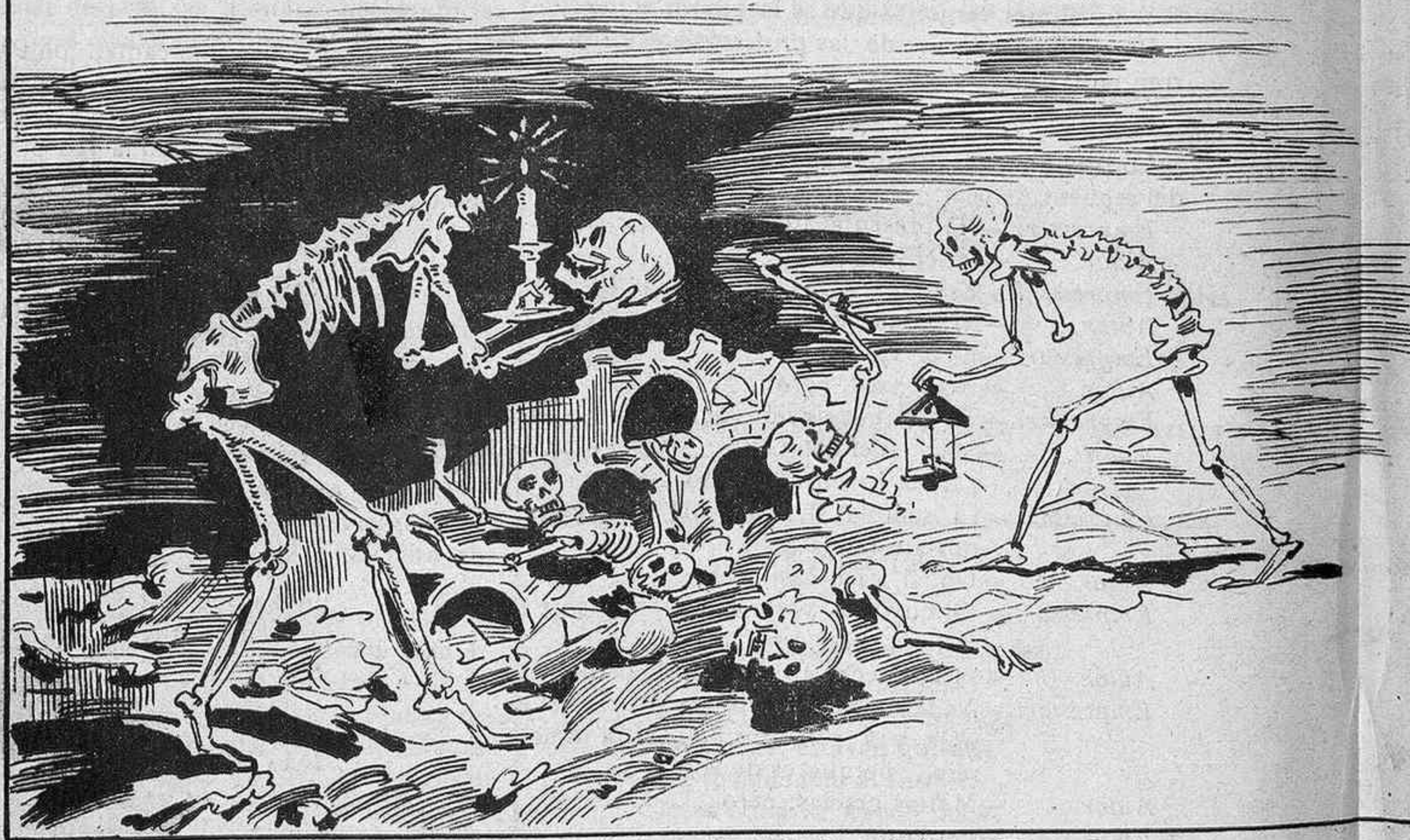
FÉLIX BERTRÁN.

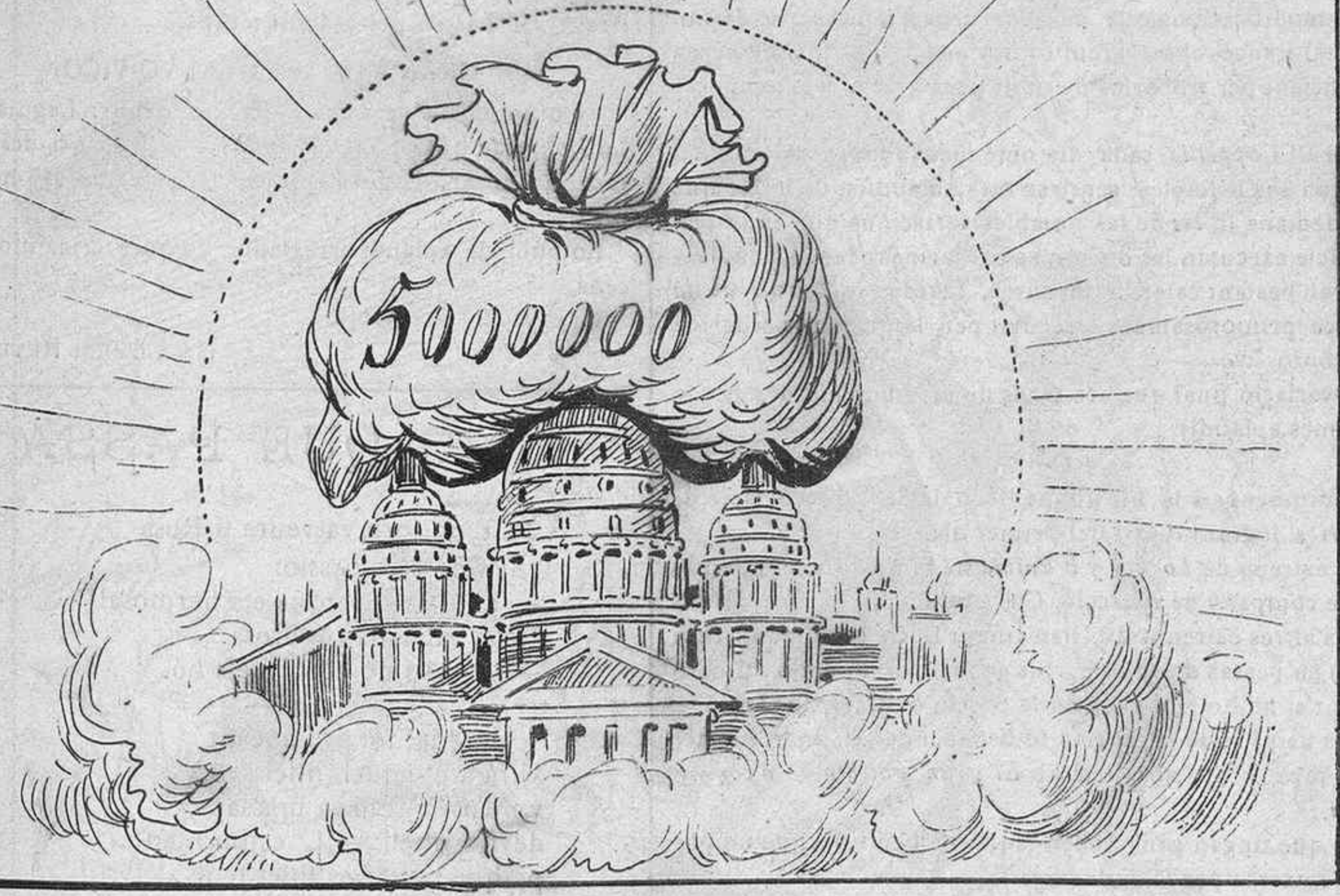
—Mentres alguns s' entretenen en gastarlos

—Los altres los emplean en aixugar llàgrimes.

—Ni morts 'ns deixan en repós.
Veuràs com' ns faltará algun os.

—D' aixó sí que s' en pot dir: *La dulce carga.*

NOSTRE RETRATO

Publiquém avuy lo de la senyoreta GIULIA PALOMBI, primera tiple cómica de la companyia de opereta italiana que ab tan de aplauso actua en nostre Gran Teatro del Liceo, havent lograt innumerables simpatías per la interpretació perfecta que ha donat en totes quantas obras ha representat.

LICEO

Dugas son las operetas ó sarsuelas posadas en escena *I moschettieri* y *Mam'zelle Nitouche*, havent lograt principalment la primera, una perfecta execució, evidenciant un cop mes las brillants qualitats de la companyia Palombi y la guarda-ropia notable y luxosa que posseheix.

En dita sarsuela s' hi distingí la Srta Balletti y lo imprescindible Urbano.

Las modificacions que en *Mam'zelle Nitouche* que de son original francés observarem hi havian fetas, no' ns satisfieren lo suficient per trobarlas de molt poca gracia y extemporaneas.

Lo ball *Coppellia* cada día obté mes lo favor del públich y logran sos ballables sentirse mes aplaudits, de modo que ja 's demana lo bis de las notables variacions que en lo primer acte executan las 8 segonas batllarinas además de aplaudirse ab bastant calor la mazurca, czardas y lo vals de la muñeca primorosament executat per la primera batllarina Srta. Sozo.

La variació final que are té, es de mes bon efecte y per lo tant mes aplaudit.

ROMEA

Lo diumenge a la nit tingué lloch la 34 representació de *Tenorios!* logrant l' éxit del primer día.

Del estreno de *Lo cor y l' ánima* ne fa un articlet apart lo nostre company de redacció, Clara Sol.

Dels altres estrenos qu han tingut lloch (abundants com sorra) en pessas d' un acte, 'ns en ocuparem en lo número entrant si no ho fem avuy en la Secció de *Campanadas*.

Pera demá está anunciat lo benefici del distingit primer galán jove D. A. Labastida ab *El gran galeoto* y *Lo cor y l' ánima*.

Los que tingan gana poden surtirne ben tips que no poden queixarse per falta de plats.

Lo dilluns próxim benefici de D.ª Enriqueta Guerra ab *Tenorios* (35.ª representació).

TIVOLI

Satisfactori éxit tingué *El ángel guardian* sarsuela cómica dels senyors Pina, Nieto y Brull, en la que l' autor de la lletra 'ns feu recordar tan per sa forma com per son fondo *El juramento*, *Diamantes de la Corona*, *El diablo en el poder*

etc., etc. sarsuelas que en son temps estigueren molt en boga y que ara obtenen escás favor del públich per la manosejadas que son y además per lo casi sempre destrosadas que resultan en sa execució, per no trobarse artistas idóneos pera ellas.

En la música de *El ángel guardian*, casi tota ella notable, hi sobressurt un inspirat duo de tiples en lo primer acte, un bonich *tercetto* en lo segon, y uns originals *couplets* en lo tercer, magistralment cantats per la senyoreta Pretel y Sr. Soucasse, y que serán sens dupte la pessa de *recort* y que 's farà popular.

Gran part del éxit qu' ha obtingut, se deu principalment a la presentació escénica que hi ha donat la Empresa tan en lo notable decorat degut als mestres Soler y Rovirosa y Moragas, com al magnífich y luxós vestuari que lluheixen los artistas y coros.

La execució, perfecta, sobressurtint las Stras. Pretel y Martínéz y Srs. Banquells, Carbonell y Soucasse.

Al final foren cridats sos autors y a pesar de trobarse en escena tots los actors que havian prés part en la execució cap d' ells (com era son deber) tingué l' amabilitat d' correspondre a la *delació*, vejentse precissat lo mestre senyor Pérez Cabrero a ferho, dissimulant la falta de sos compa nys

Que potser s' havian sofocat? Pobrets!

CATALUNYA

Per are *La verbena de la Paloma* a tot pasto ó sigui diariament y per tal motiu omplenantse tots los días lo teatro, que llástima que no sigui de goma, ja que principalment en los días festius se logran dos verdaders plens, sent infinitas las personas que no poden tenir cabuda en lo local

De estrenos cap de fet, n' hi ha en porta varios. Celebrarém que lo públich no 's vulgui recordar massa de la notable é inspirada música del mestre Bretón, puig a ser aixis, preveyém fiascos per bastant temps.

GRAN-VIA (abans CALVO-VICO)

Lo diumenge s' estrená l' arregio del Sr. Laguía titolat *La Homicida* qu' obtingué un éxit satisfactori del tot, demostrant lo Sr. Laguía que per fer arreglos sab hont te la má dreta.

Lo públich aplaudí arreglador y actors cridantlos en escena.

La execució acceptable.

UN CÓMICH RETIRAT.

LO QUE PASSA

ELL un jorn va veure a Rosa
y li va dir ab passió:

—T' estimo porque ets hermosa!
y ella exclamá ruborosa:

—Jo t' estimo porque ets bó.

—
Mare ja, tot son encant
xifrá a n' aquell fillet seu,
y mentre 'l 'nava bressant,
deya a n' ell: —L' estimo tant
perque també es fillet teu!

—
Creixé 'l noy, y mes enllá
's casá, deixá la llar...
causant als vells cruel torment.
Vejeu si aixó no es conruar
un mal ab ditxa plascent!

J. TARRÉ Y R.

LOGICA NEO-CRISTIANA

—Per anar al cel s' han de fer passejadas

Y aquets, ahont van despres?

1894

Lo cor y l' ànima

Aquest titol va estrenarse lo divendres passat un drama de D. Francisco Javier Godo, qu' obtingué un éxit completament satisfactori.

Y això qu' era divendres y día 13.

La índole de la última obra del Sr. Godo no es pas la mes simpática á las corrents d' avuy dia, puig l' idealisme en lo teatro será aviat lo que la calsa curta en la indumentaria de las derrerías del sigle XIX; per lo tant, lo triunfo del nostre amich y colaborador es mes meritori per lo *refractorisme* del públich á n'aquesta classe de produccions.

Lo conflicte dramátich de *Lo cor y l' ànima* es interessant y verossimil y 'l desarrollo portat ab trassa y coneixement escénich, y si be notárem algun petit defecte de detall, ja 'l varem veure corretjit en la segona representació, lo que no succehiria si en lo teatro de Romea 's fes un verdader ensaig general de las obras que 's posan en escena, com se fá en los teatros sérios de todas las cinch parts del mon.

La versificació de *Lo cor y l' ànima* es inspirada y robusta, empedrada de bonichs conceptes y ab lo ritme apropiat á las situacions, algunas de las quals delatan á un autor dramátich de forsa, sense que fatigui l' imaginació del espectador lo fil de la novela qu' es descargola fácil cap als finals d' acte ben preparats y de bon efecte.

Lo públich, per cert no molt numerós, puig ja estém al principi del fi de la temporada y, segons notícias, no va ser pródich lo Sr. Godo á portar amichs al teatro, va aplaudir la obra ab verdader gust y en lo saló de descans, durant los entreactes, l' atmósfera era favorable al drama que s' estava posant en escena.

Lo desempenyo resultá bo del tot, sense que tinguém que fer resaltar mes que la forsa de voluntat del senyor Labastida, qui, tenint que lluytar ab las dificultats de saltar las fronteras parlant un llenguatge que no es lo natiu seu, lluny de resultar una nota discordant, va lograr arrodonir lo quadro d' execució que com havém dit resultá inmillorable.

Autor y actors varen ser cridats á escena repetidas vegadas per una concurrencia imparcial y pagana.

En las representacions d' obras com *Lo cor y l' ànima* hi sobra lo cos d' *alabarderos*.

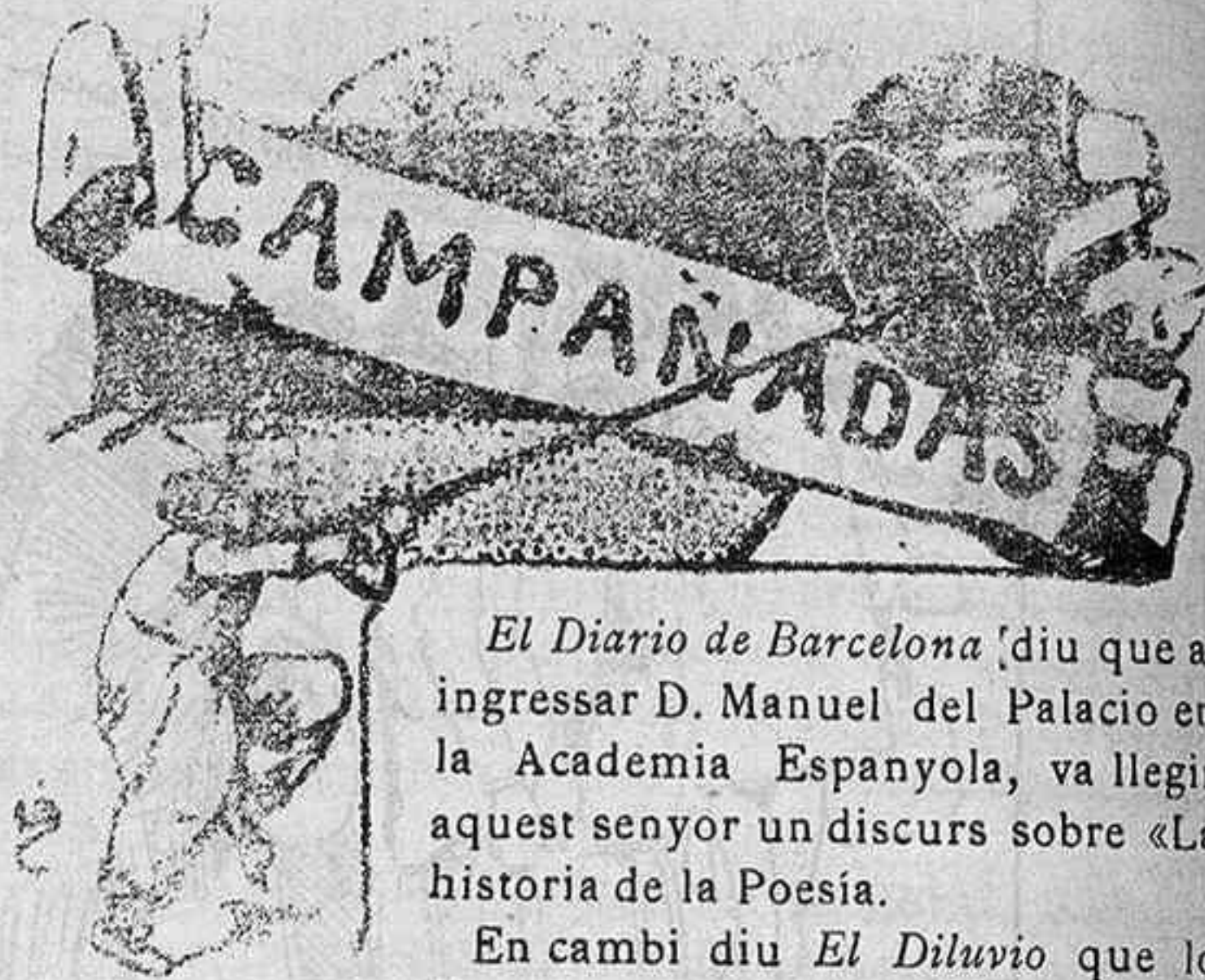
CLARA SOL

ANÈCDOTA

Apropòsit d' una professó de Setmana Santa s' explica lo següent compte presentat per un industrial al recó de una parroquia:

Per corretgir las taulas de la lley.	5 rals.
Per anyadir dugas estrelles al cel, daurá 'l Sol y platejar la lluna.	13 »
Per fer la cresta nova al gall de S. Pere.	3 »
Per anyadir toch al purgatori y restaurar tres animas.	11 »
Per posar dugas dents á Herodes y ferli un serrell a la túnica.	8 »
Per treurer los ulls á Judas y posarlos-hi nous.	10 »

50 rals.

El Diario de Barcelona diu que al ingressar D. Manuel del Palacio en la Academia Espanyola, va llegir aquest senyor un discurs sobre «La historia de la Poesía.

En cambi diu *El Diluvio* que lo discurs va versar sobre «El lenguaje

político.»

Ara sols falta que *La Esquilla de la Torratxa* digui que D. Manuel del Palacio es mort, com va fer ab aquell pobre qu' encara esté plé de vida, y... lo públich quedarà enterat.

Quina premsa de... vi!

A tots los senyors corresponsals que 'ns fan nous pedidos del número passat, debém advertirlos que 'ns es completament impossible lo servirlos la mes petita remesa, puig quedá per complert agotat dit número en lo mateix dia de sa publicació (y aixó que convenientment aumentarem la tirada.)

Hasta un altre, donchs, que ja procurarém que á menut 'ns succeixi lo mateix.

A Granada han rebut al Sr. Martinez Campos ab una serenata.

Granada... tierra de moros!

Deu haver sigut per alló de las simpatías.

Diuhen los telegramas de Roma que 'ls italians han presenciats ab indiferencia los actes de la peregrinació en aquella capital.

Y es clar... aixís ho havían d' haver fet á Valencia.

Y aixó qu' allí los hi ha de courer mes la llaga.

May curarém...

En qué quedem?

La vaca que denuncia *El Diluvio* haver sigut descuartissada en lo *Matadero* de las Corts de Sarriá, havia mort de sobre part, ó nó?

Jo crech que en un cas així lo millor fora enterarse ab la llevadora.

Es dir... es lo nostre parer.

Alló de *la paz de los sepulcros* y lloch del repós, ha quedat desmentit pel desprendiment de terras qu' ha tingut lloch en lo cementiri del O. E.

Nada menos que 28 nichos van quedar destrossats y altres completaments inservibles.

Hi ha personas que ni mortas poden tenir tranquilitat.

Quina pega!

L'Emperador Guillermo ha aprovat un projecte pera aixecar una estàtua al príncep de Bismarck á la plassa de Berlin, frente l'edifici del Reichstag.

Aveyám quin dia se n' aixecará una al autor de *La Família Carbó*.

Es llástima qu' á un escriptor de tanta talla no 'l coneixin mes que 'ls de casa seva.

La important revista setmanal madrilenya *La Lidia* al entrar en l' any XIII de sa existencia, ha aparegut transformada per complert ab bonichs y artístichs cromos ab tipolitografia.

En la part literaria además dels especialistas en lo género de la publicació, hi hem vist articles y poesías festivas de notables escriptors y poetas y en l' artística entre acuarelas de sorts taurinas, hi han intercaladas historietas y escenas cómicas, fetas ab sens igual perfecció, colocantse per tals novetats dita revista á considerable altura.

Nostre aplauso y felicitació.

La companyia qu' actua en lo Teatro Romea ferá los mesos de Juny y Juliol entre Sabadell y Tarrassa, posant en escena las mes escullidas obras del seu estens repertori.

Ja tenim en campanya un altre periódich ab ninotets vermells y tot, que comensa á actuar de sabi, ab una fortó de *Diablo Verde* que no s' hi pot tenir cara.

Lo text es un verdader derrotxe de bona gramática castellana.

Llástima, que li augurém una vida tan efímera com la d' aquell *Dimoni vert*.

Ha vingut al mon en molt mala época.

Malaguanyat!

Lo número extraordinari del periódich eco de la Societat «Centro Cómico-Lírico» corresponent al 12 del actual, es molt notable. Figuran en lo text inspiradas poesías y bonichs travalls en prosa deguts á las Srtas. Jordana y Molero, señoras Franco, Bosch, Martí, Sala, Roca y altres sócis del esmentat Centro.

Acompaña al número una elegant portada en colors.

Felicitém á nostre apreciat colega *El Bergadán* per lo fallo absolutori que li ha recaygut en la denuncia que contra dit periódich li havia formulat lo Fiscal de S. M.

Telegramas

«Del nostre cable particular»

Roma, 18 —11 matí.—Los pelegrins han omplert de vivas l' iglesia de Sant Pere.

Los aplausos han sigut frenétichs; semblava la *claque* de *Eldorado*.

Idem, 18.—12 id.—Per ara ni un bolet, ni una pinya, ni un crustó, no mes macarrons á la italiana y algun tronxo.

Idem, 18.—1 tarde.—Un empresari ha triat los pelegrins mes grassonets per veurer si 'ls pot contractar per passar á Nápoli á dar algunas funcions de gimnástica.

Idem, 18.—2 id.—Los magatsemistas aprofitan l' esada de la peregrinació per fer grans acopis de llana.

Idem, 18 —3 id.—Un peregrí de la Conca de Tremp ha demanat á un *cicerone* que l' acompanyés al carrer de l' *amargura*.

SÉBA.

TEATRO MISTICH

Despues d' una brillanta *sinfonia* sobre motius dels goigs de Sant Prim, 's posará en escena la tragi-comedia en dos actes de contrició y 7 quadros al al y oli, titulada:

La Peregrinació

ó

La llana en lo Sigle XIX

Escrita expresament per lo Marqués de Comellas y comte de la Fulla de Parra, ab decoracions novas y comparsas de xinos, negres, blanchs, grochs y de color de gos quan fuig.

TITOLS DELS ACTES

Lo remat del Senyor.—Bolets y pinyas.—L' embarch.—L' arribada.—Mes bolets y mes pinyas.—Lo regrés.—Pitos y flautas y las pinyas sobrantes.

Fi de festa:

La tan celebrada pessa de circunstancias especiales:

Las bodas de 'n... Carlets

ó

L' as d' oros

Ab una decoració nova figurant l' entrada d' Alps y los fusellaments de Ripoll.

Rifa d' una boyna blanca ab galons d' or de la vora del Rech.

S' avisará l' hora d' embarch.

Preu á taquilla: Vuyt rals y las espadenyas.

¡Per massa!

MONOLECH EN PROSSA,

original de

JOSEPH BARBANY (Pepet del Carri)

estrenat ab verdader éxit en lo teatro de Novetats, en la nit del 26 Febrer últim.

PREU: 50 Céntims

De venta, en nostra Administració carrer S. Ramón, 5, en casa tots los corresponsals de LA TOMASA y en las principals llibrerías y kioscos.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL·LUSTRAT Y LITERARI

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre.	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 »
Extranger, id.	2'50 »
Número corrent.	0'10 »

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigirse á l' Administració y Redacció del periódich, carrer de Sant Ramón, número 5.

LITOGRAFÍA BARCELONESA DE RAMÓN ESTANY

Malehit siga! .. Ara que m' anava á menjar un pollastre, m' he despertat...

SECCIÓ DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Primera tersa es un fruyt,
la segona musica';
y es carrer de Barcelona
y també un arbre, 'l Total

PEPITO 'L RAYO.

ENDEVINAL A

Ma germana y jo, mirant,
á igual compás caminém
ab las camas endevant
y 'ls ulls derrera portém.

JOAN DEL PORTALET

INTRÍNGULIS

Buscar una paraula que anantli tre-
nt la última lletra, dongui 'ls se-

guents resultats: 1: Prenda militar; 2:
Animal de ploma; 3: Part del cos humá;
4: Animal doméstich; 5: Consonant.
G. G. y F.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	8	-	Carrer de Barña.	
5	8	2	8	7	7	8	-	»	»	
1	8	4	7	8	7	-	»	»	»	
7	6	2	2	8	-	»	»	»	»	
8	7	6	7	-	»	»	»	»	»	
			1	3	-	»	»	»	»	
			5	6	2	8	-	»	»	
			5	8	7	1	6	-	»	
			8	2	6	4	8	7	-	
			5	8	2	2	6	2	8	
			2	6	5	8	7	6	4	7

UN PELUT.

GEROGLIFICH

Octubre VALS i a
Que : TORN i da

A.

SOLUCIONS

À LO INSERTAT EN LO NUMERO 294

Xarada-anunci.—*Ma ri-a-na.*
Logogrifo numérich.—*Matilde.*
Geroglifich.—*Tres cents xexanta*
cinch dias es un any.
Trenca-caps.—*Eutropia.*

Lit. Barcelonesa de Ramón Estany
= 5, Sant Ramón, 5—BARCELONA =

LITOGRAFIA BARCELONESA

DE

RAMON ESTANY

—5, SANT RAMÓN, 5.—Barcelona—

dit establiment se fan, á preus reduhidissims y ab la major promptitut, tota classe de impresos com son tarjetas, facturas, memorandum, sobres, membrets etc., etc.

També se trovará un assortit inmens de cromos, propis pera anuncis industrials, menús, programas, etc., etc.

Gran especialitat en carnets pera reunions y societats.